

Telewizja Polska - S.A.
Ośrodek Badania Opinii Publicznej
ul. Woronicza 17
00-999 Warszawa
tel. (48-2) 647 87 91, (48-2) 647 87 92; fax (48-22) 43 46 51

Na kogo głosowaliby Polacy w wyborach parlamentarnych?

- * Zainteresowanie udziałem w nowych wyborach parlamentarnych zadeklarowało w listopadzie sześćdziesiąt procent Polaków (61%). Jednak zdecydowaną wolę głosowania wyraziło jedynie 38% ankietowanych.
- * Gdyby wybory do Sejmu odbyły się w najbliższą niedzielę, najprawdopodobniej wygrałoby je Polskie Stronnictwo Ludowe przed SLD. Gotowość poparcia PSL zadeklarował co piąty Polak (21%) zamierzający wziąć udział w głosowaniu. Sojusz Lewicy Demokratycznej poparłoby 15%, Unię Wolności 10%, Konfederację Polski Niepodległej 6%, a Unię Pracy 5%.
- * Wśród Polaków gotowych iść do wyborów co piąty (21%) jeszcze nie wie, na kogo odda swój głos.

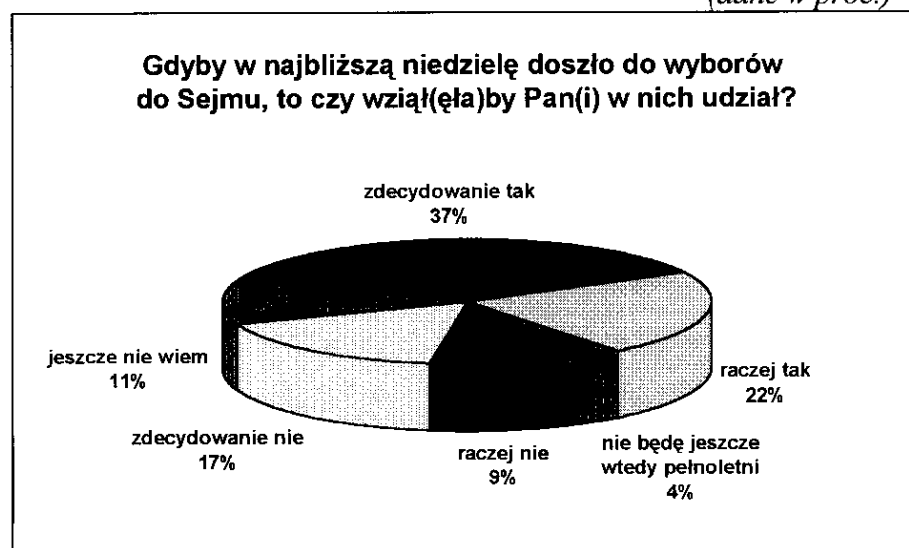
Warszawa, grudzień 1994 roku

W listopadowym sondażu OBOP¹ spytaliśmy Polaków, po raz kolejny w tym roku, czy wzięliby udział w nowych wyborach parlamentarnych. Ankietowani otrzymali także listę szesnastu partii i organizacji politycznych liczących się na polskiej scenie politycznej. Następnie proszono ich aby wybrali z listy to ugrupowanie, które poparliby w przyszłym głosowaniu.

Spoleczne zainteresowanie udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Gdyby w najbliższą niedzielę doszło do nowych wyborów do Sejmu wzięłoby w nich udział 59% badanych. Zdecydowanie zainteresowanych udziałem w głosowaniu jest 37% Polaków, zaś 22% wybrało odpowiedź "raczej tak". Jedna czwarta badanych (26%) twierdzi - mniej lub bardziej zdecydowanie - że do wyborów nie pójdzie, a 11% jeszcze się waha. Poniżej przedstawiamy rysunek z dokładnym rozkładem odpowiedzi.

(dane w proc.)

N = 1031

Od lipca tego roku, w kolejnych sondażach OBOP zadajemy Polakom to samo pytanie. Zestawienie wyników z czterech miesięcy ilustruje społeczną gotowość uczestnictwa w nowych wyborach parlamentarnych. Na następnej stronie przedstawiamy tabelę i rysunek.

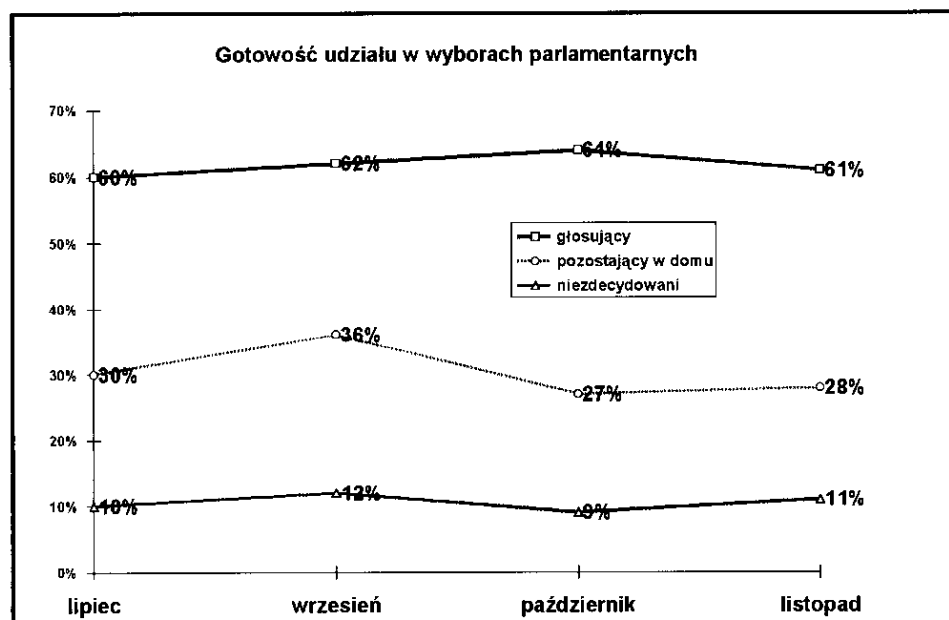
¹ Próba losowa mieszkańców kraju powyżej 16 roku życia. Między 18 a 22 listopada 1994 roku zrealizowano 1031 wywiadów (w tym 985 z osobami powyżej 18 roku życia). Błąd statystyczny dla takiej wielkości próby nie przekracza +/- 3% przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Tab. Gotowość udziału w wyborach parlamentarnych.

(dane w proc.)

	lipiec	wrzesień	październik	listopad
zdecydowanie tak	37	43	42	38
raczej tak	23	19	22	23
raczej nie	10	10	9	10
zdecydowanie nie	20	16	18	18
jeszcze nie wiem	10	12	9	11
	N = 923	N = 1001	N = 1096	N = 985

(pominięto badanych, którzy nie ukończyli jeszcze 18 roku życia)

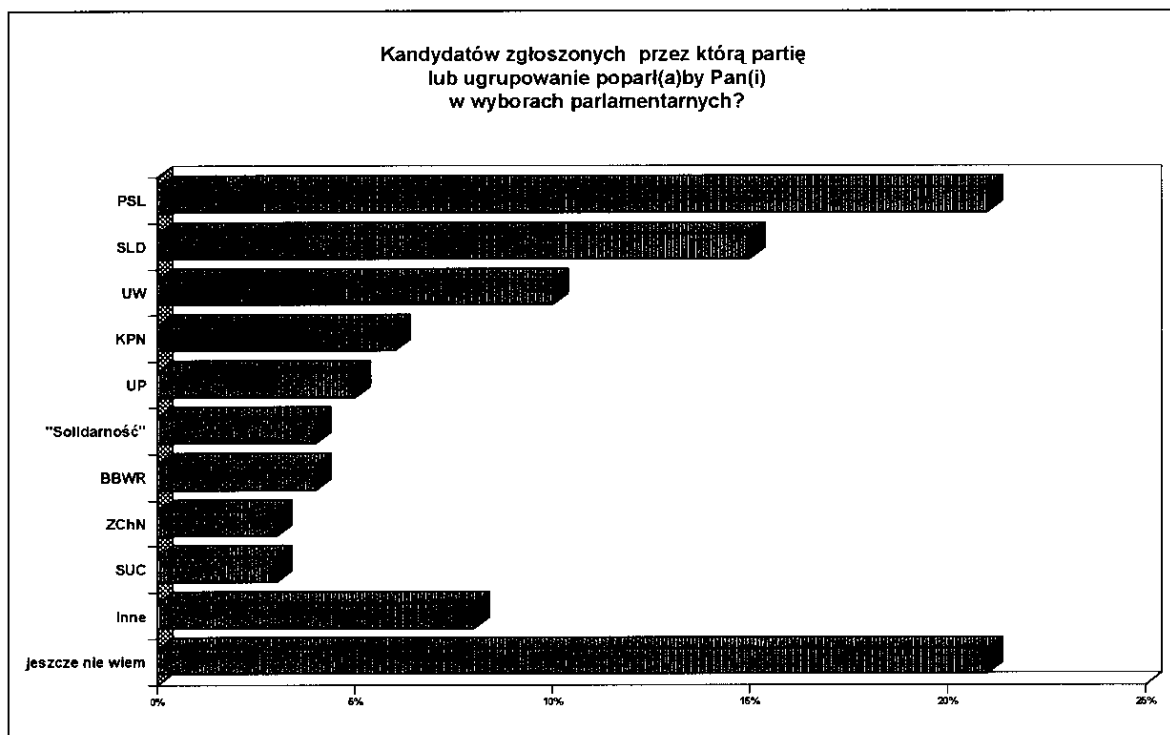
Jak wynika z tabelki w ciągu miesiąca zmniejszyła się o 4 punkty procentowe (z 42 do 38%) liczba osób zdecydowanych wziąć udział w wyborach. Jednocześnie zwiększyła się chociaż bardzo nieznacznie (z 9 do 11%), liczba osób niezdecydowanych, czy pójść głosować, czy nie.

Rysunek wyraźnie pokazuje, że odsetek Polaków twierdzących, że pójdą głosować w wyborach do Sejmu utrzymuje się na poziomie około 60%.

Preferencje wyborcze Polaków

W naszym sondażu po raz kolejny spytaliśmy Polaków o to na kogo głosowaliby, gdyby niebawem doszło do wyborów parlamentarnych? Badani mogli wybrać jedną z szesnastu partii i organizacji politycznych liczących się na polskiej scenie politycznej. Okazało się, że gdyby wybory do Sejmu odbyły się w najbliższą niedzielę, zwyciężyłoby w nich Polskie Stronnictwo Ludowe przed SLD. Na partię premiera Pawlaka głosowałby co piąty Polak (21%). Na drugim miejscu znalazłby się Sojusz Lewicy Demokratycznej z wynikiem 15%, a na trzecim - Unia Wolności z 10%. Czwarta byłaby Konfederacja Polski Niepodległej (6%), a piąta Unia Pracy (5%). Pięcioprocentowego progu wyborczego, pozwalającego wprowadzić swoich kandydatów do Sejmu, nie przekroczyłyby tym razem ani NSZZ "Solidarność" (4%), ani Bezpartyjny Blok Wspierania Reform (4%). W listopadzie, po przerwie, znalazło się na naszej liście Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe, a także, po raz pierwszy, Sekretariat Ugrupowań Centroprawicowych. Otrzymały one po 3% głosów. Szczegółowe wyniki przedstawia rysunek.

(dane w proc.)

Od lipca tego roku w badaniach OBOP zadajemy pytanie dotyczące preferencji wyborczych Polaków. Na następnej stronie prezentujemy zestawienie wyników.

Tab. Preferencje wyborcze dla osób gotowych iść do wyborów parlamentarnych*(dane w proc.)*

ugrupowanie	VII'94	IX'94	X'94	XI'94
Polskie Stronnictwo Ludowe (W. Pawlak)	19	22	24	21
Sojusz Lewicy Demokratycznej (A. Kwaśniewski)	24	19	17	15
Unia Wolności (T. Mazowiecki, D. Tusk)	11	9	11	10
Konfederacja Polski Niepodległej (L. Moczulski)	3	4	5	6
Unia Pracy (R. Bugaj)	8	7	5	5
"Solidarność" (M. Krzaklewski)	4	6	7	4
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform (J. Gwiżdż)*	9	5	6	4
inne	7	6	8	8
jeszcze nie wiem	15	19	17	21

*) Do października jako lider BBWR był wymieniany Z. Religa.

Polskie Stronnictwo Ludowe jest nadal najbardziej popularną partią w naszym kraju. Jednak jego popularność zaczyna spadać (potwierdzają to również badania innych ośrodków). Druga z partii koalicyjnych - Sojusz Lewicy Demokratycznej - traci regularnie zwolenników już od lipca. Unia Wolności nadal utrzymuje się na trzecim miejscu w naszym rankingu. Czwarta w tym miesiącu jest Konfederacja Polski Niepodległej, która regularnie co miesiąc poprawia o 1 punkt procentowy swoje notowania. Poparcie dla Unii Pracy utrzymało się na poziomie 5%.

Podkreślić trzeba, że wyraźnie (o 4 punkty procentowe) zwiększył się odsetek osób nie zdecydowanych co do tego, jaką partię poparłyby w ewentualnych wyborach.

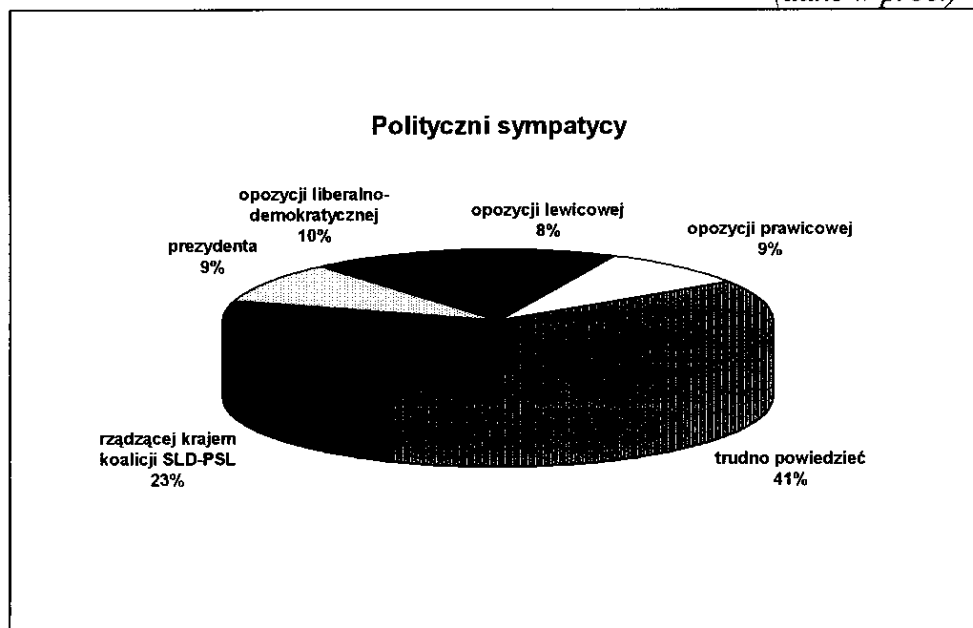
Sympatie polityczne Polaków

W listopadowym sondażu OBOP zadaliśmy Polakom, po raz drugi, pytanie dotyczące sympatii politycznych. Spyaliśmy ich: *"Jak - najogólniej rzecz biorąc - określił(a)by Pan(i) swoje sympatie polityczne?"*. Badani mogli wybrać jedną z pięciu opcji: rządzącą krajem koalicję SLD-PSL, prezydenta, opozycję liberalno-demokratyczną, opozycję lewicową, opozycję pravicową lub odpowiedzieć „trudno powiedzieć”. Okazało się, że najwięcej osób - 41% - nie jest w stanie określić swoich sympatii politycznych. 23% badanych stwierdziła, że

zalicza się do zwolenników rządzącej krajem koalicji Sojuszu Lewicy Demokratycznej i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Co dziesiąty Polak zadeklarował się jako zwolennik opozycji liberalno-demokratycznej. Po 9% określiło siebie jako zwolenników opozycji prawicowej i prezydenta. 8% to zwolennicy opozycji lewicowej. A oto rysunek:

Rys. Sympatie polityczne Polaków

(dane w proc.)

N = 1031

Rys. Zmiany sympatii politycznych Polaków między październikiem a listopadem 1994 roku

(dane w proc.)

sympatie polityczne:	październik	listopad
rządząca krajem koalicja SLD-PSL	25	23
opozycja liberalno-demokratyczna	11	10
opozycja prawicowa	11	9
prezydent	7	9
opozycja lewicowa	7	8
trudno powiedzieć	39	41
	N = 1131	N = 1031

Jak widać, w ciągu ostatniego miesiąca sympatie polityczne Polaków nie uległy zasadniczej zmianie.

Jak - najogólniej rzecz biorąc - określił(a)by Pan(i)
swoje sympatie polityczne?

Jestem zwolennikiem:

1. rządzącej krajem koalicji SLD-PSL
2. prezydenta
3. opozycji lewicowej
4. opozycji liberalno-demokratycznej
5. opozycji prawicowej
6. trudno powiedzieć

	ODPOWIEDZI W %						LICZBA A OSÓB
	1	2	3	4	5	6	
OGÓLEM.....	23	9	8	10	9	41	1028
PLEĆ							
mężczyźni.....	29	9	8	9	11	34	477
kobiety.....	18	8	7	10	8	48	551
WIEK							
do 19.....	13	7	12	10	6	52	88
20-29.....	18	9	9	10	9	46	182
30-39.....	24	8	4	12	11	41	234
40-49.....	25	8	11	10	8	38	175
50-59.....	25	12	7	9	11	36	141
60 i więcej.....	28	9	6	7	9	40	210
MIEJSCE ZAMIESZKANIA							
wieś.....	28	9	7	5	5	46	394
miasto do 100 tys.....	22	8	9	10	9	42	314
miasto 101-500 tys.....	19	11	8	15	16	32	199
miasto pow.500 tys.....	15	8	7	17	14	38	123
WYKSZTAŁCENIE							
podstawowe.....	20	10	7	5	7	49	333
zasadnicze zawodowe.....	27	9	6	6	9	42	282
średnie i pomaturalne.....	21	8	9	13	11	38	328
wyższe z niepełnym.....	26	5	9	26	12	22	87
GRUPA SPOŁ.-ZAWODOWA							
inteligenci.....	20	4	8	31	13	23	44
pozostali prac. umysłowi.....	26	5	10	12	10	37	94
robotnicy.....	24	10	8	9	11	39	232
rolnicy.....	33	10	3	2	8	43	54
prywatni przedsiębiorcy.....	15	13	3	28	7	35	39
emeryci i renciści.....	27	10	8	6	9	40	297
gospodynie domowe.....	20	7	4	10	9	51	55
uczniowie i studenci.....	9	6	12	12	4	57	74
bezrobotni.....	21	9	10	4	9	46	97
inni.....	13	13	5	17	14	39	44
POGLĄDY POLITYCZNE							
lewicowe.....	55	6	18	1	3	17	176
centrolewicowe.....	41	5	18	15	5	15	94
centroprawicowe.....	16	15	5	29	20	15	108
prawicowe.....	12	19	3	11	34	21	133
trudno powiedzieć.....	13	7	4	7	4	65	518
KIERUNEK ZMIAN W KRAJU							
dobry.....	24	15	9	12	8	33	263
zły.....	24	6	8	9	11	41	610
trudno powiedzieć.....	17	8	4	7	4	58	154